

T-34 saksalaisten käytössä

Itärintaman taisteluissa saksalaiset saivat käyttöönsä muutamia satoja T-34:n eri versioita. Maaliskuussa 1945 oli vielä käytössä yli 300 T-34:sta. Suurin osa näistä oli mallia T-34/76 (tyypit A - F) ja vain pieni osa tehokkaampaa mallia T-34/85. Suurin osa T-34/76:a oli saatu saaliiksi vuoden 1941 ja alkuvuoden 1943 välillä, jolloin enimmän osan aikaa venäläiset perääntyivät ja Saksa oli niskan päällä. T-34/85:t ilmaantuivat taistelukentille talvella 1943 - 44, jolloin saksalaiset olivat jo perääntymässä NL:n onnistuneiden operaatioiden jälkeen.

Ensimmäinen T-34/76 astui Saksan sotavoimien palvelukseen jo kesällä 1941 aivan Operaatio Barbarossan alkuvaiheilla. 1., 8. ja 11. Panssaridivisioona saivat ensimmäisenä käyttöönsä näitä tankkeja. Maaliskuussa 1943 SS:n panssarijoukkojen uudelleenvalloittaessa Kharkovin, saatiin saaliiksi noin 50 eri mallista T-34/76:a. Nämä olivat olleet korjattavana paikallisessa traktoritehtaassa, jonka saksalaiset saivat haltuunsa. Myöhemmin ne korjattiin ja maalattiin saksalaisten käyttöön sopiviksi juuri samassa tehtaassa, joka oli nimetty SS Panzerwerkiksi. Nämä vaunut luovutettiin 2.SS-Panzerdivision Das Reichin käyttöön. Kaikki T-34:t koottiin samaan yksikköön, 3.Panzer Bataillon.

Tästä pataljoonasta hauptscharführer (väepeili) E. Seibold tuhosi 67 vaunua kesä- ja elokuun välisenä aikana 1943 Kurskissa omalla vaunullaan. Myös 3.SS-Panzerdivision Totenkopf käytti T-34:a ja kesällä 1943 jopa muutamat italialaiset miehistöt saivat ajella T-34:illa. Talvella 1943 - 44 20. Panssaridivisioona sai saaliikseen paljon T-34:a (mallia 1943), jotka otettiin nopeasti käyttöön. Vuonna 1944 5.SS-Panzerdivision Wiking saalisti ensimmäisen T-34/85:n Puolassa.

T-34:n aiheutti saksalaisille aikamoisen järkytyksen ilmaantuessaan taistelukentille 1941 ja sak-

salaiset olivat enemmän kuin tyytyväisiä, saadesaan näitä vaunuja käyttöönsä. Vastauksena T-34:lle Saksa alkoi vuonna 1942 kehittää PzKpfw V Pantheria, johon oli otettu monia T-34:n ominaisuuksia. Saksalaiset pitivät T-34:a suuressa arvossa ja niiden liittäminen Saksan sotavoimiin ei ollut tarkoitettu tilapäiseksi vaan pysyväksi toimenpiteeksi. Esimerkiksi eliittipanssaridivisioonana Großdeutschland käytti T-34:a lähes koko sodan ajan.

Loppuvuodesta 1941 lähtien, haltuunsaadut T-34:t kuljetettiin Riikaan, jossa ne korjattiin ja maalattiin. Vuodesta 1943 lähtien tankkeja korjattiin myös Mercedes-Benzin Marienfelden ja Wumagin Gorlitzin tehtailla. Saksalaiset antoivat T-34:n uudeksi nimeksi Panzerkampfwagen T-34 747(r). Tankit muutettiin saksalaisiksi vaihtamalla niihin komentotornit vioittuneista Pz III:sta ja IV:sta. Joihinkin asennettiin myös Schürtzenit (lue ed. numero), jotka tekivät ne hieman Pantherien näköisiksi. Muita muutoksia, esim. Notek-valo, säilytyslaatikot, radiot, tehtiin myös epävirallisesti käyttäjien toimesta. Yksi mielenkiintoisimmista T-34:n versioista oli Flakpanzer T-34(r), jossa T-34:n alustalle oli sijoitettu 20 mm Flakvierling 38, nelipiippuinen it-kanuuna.

Haltuun otettuja T-34:a käytettiin harvoin aivan etulinjassa, koska ne sekoittuivat helposti vihollisvaunuihin. Tästä syystä niitä käytettiin usein jalkaväen tukena, jolloin tunnistusongelma väheni. Jotta omien tunnistus helpottuisi, miehistöt maalasivat tankkeihinsa suuret tunnuksset, jopa hakaristejä. Oli hyvin yleistä maalata tornin päälle risti tai hakaristi, varoittaakseen omia lentokoneita.

